A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2009. április 2.*

A C-83/08. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Thüringer Finanzgericht (Németország) a Bírósághoz 2008. február 25-én érkezett, 2007. november 28-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Glückauf Brauerei GmbH**

és

a **Hauptzollamt Erfurt**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, Juhász E., és G. Arestis (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. december 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Glückauf Brauerei GmbH képviseletében H. Deiters Rechtsanwalt és J. Werner Steuerberater und Wirtschaftsprüfer,

– a görög kormány képviseletében O. Patsopoulou, S. Alexandriou és I. Pouli, meghatalmazotti minőségben,

– a portugál kormány képviseletében L. Inez Fernandes és C. Guerra Santos, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében W. Mölls, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 19-i 92/83/EGK tanácsi irányelv (HL L 316., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 206. o.) 4. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 A kérelmet a német jog szerint alapított Glückauf Brauerei GmbH (a továbbiakban: Glückauf) és a Hauptzollamt Erfurt (a továbbiakban: Hauptzollamt Erfurt) között folyamatban lévő azon jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya annak elutasítása az utóbbi hatóság által, hogy az említett társaság esetében a sörre vonatkozó kedvezményes jövedéki adókulcsot alkalmazza.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 A 92/83 irányelv harmadik preambulumbekezdése értelmében „a belső piac megfelelő működése érdekében fontos, hogy az összes érintett termékre vonatkozóan egységes definíciókat határozzanak meg”.

4 A fenti irányelv hetedik preambulumkbekezdése kimondja, hogy a független kisüzemi sörfőzdékben előállított sör és a kisüzemi szeszfőzdékben előállított etilalkohol esetében olyan egységes megoldások szükségesek, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy ezekre a termékekre kedvezményes adómértékeket alkalmazhassanak.

5 Az említett irányelv tizenhetedik preambulumbekezdése szerint amikor a tagállamok számára engedélyezett a kedvezményes adómértékek alkalmazása, az ilyen kedvezményes adómértékek nem okozhatják a belső piaci verseny torzulását.

6 A 92/83 irányelv 4. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A tagállamok a független kisüzemi sörfőzdék által főzött sörre az érintett sörfőzdék éves termelése alapján megállapított kedvezményes adómértékeket alkalmazhatnak, a következő korlátokon belül:

– a kedvezményes adómértékeket nem lehet az évi 200 000 hektoliter sörnél többet előállító vállalkozások esetében alkalmazni,

– a kedvezményes adómértékeket, amelyek alacsonyabbak lehetnek a minimum adómértéknél, nem lehet a normál [helyesen: általános] nemzeti jövedékiadómértéknél 50%-kal alacsonyabban meghatározni.

(2) A kedvezményes adómértékek tekintetében független kisüzemi sörfőzde az a sörfőzde, amely jogi és gazdasági szempontból független minden más sörfőzdétől, amely minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használ, és amely nem licencia alapján működik. Amennyiben azonban két vagy több kisüzemi

sörfőzde együttműködik, és az összesített éves termelésük nem haladja meg a 200 000 hektolitert, akkor azok a sörfőzdék egy külön, független, kisüzemi sörfőzdeként kezelhetők.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy bármely általuk esetlegesen bevezetett kedvezményes adómértéket egyformán alkalmazzanak a más tagállamokban elhelyezkedő független kisüzemi sörfőzdékből a területükre beszállított sörre is. Különösen azt biztosítják, hogy egy más tagállamból származó szállítmányra soha ne vessenek ki magasabb adót, mint annak pontos hazai megfelelőjére."

A nemzeti szabályozás

7 A 92/83 irányelv 4. cikkét a sörre kivetett adóról szóló, 1992. december 21-i törvény (Biersteuergesetz) (BGBl. 1992. I, 2150. o., a továbbiakban: BierStG) ültette át az alábbiak szerint:

„[…]

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a 200 000 hektoliter sört meg nem haladó éves össztermelésű független sörfőzdék által sörfőzési eljárásban előállított sörre vonatkozóan az adómérték 1000 hektoliterenként lépcsőzetesen csökken […]

(3) Független sörfőzdének tekintendő az a sörfőzde, amely jogi és gazdasági szempontból független minden más sörfőzdétől, amely minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használ, és amely nem licencia alapján főzi a sört. […]

(4) A kedvezményes adómérték alkalmazása tekintetében egy sörfőzdének tekinthetők azok az egymástól függő sörfőzdék, amelyek összesített éves termelése nem haladja meg a 200 000 hektolitert.

[…]"

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

8 A korlátolt felelősségű társasági formában működő Glückauf sörfőzdét üzemeltet. A Bíróság elé terjesztett észrevételekből kitűnik, hogy éves sörtermelése nem haladja meg a 200 000 hektolitert.

9 A 2005. év során a Glückauf törzstőkéjét képező társasági részesedések többek között 3%-ban az osztrák Menz Beratungs- und Beteiligungs GmbH (a továbbiakban: Menz) és 48%-ban a német Innstadt Brauerei AG (a továbbiakban: Innstadt) mint többségi tulajdonos tulajdonában voltak. Ily módon a fenti két társaság együtt a Glückaufban fennálló társasági részesedések 51%-ával rendelkezett.

10 Megemlítendő, hogy az Innstadtban 2000 óta részesedéssel rendelkezik többek között az osztrák Ottakringer Brauerei AG (a továbbiakban: Ottakringer), 49%-kal, és a Menz,

30,7%-kal. S. Menz egyidejűleg volt az Ottakringer igazgatóságának elnöke és a Menz ügyvezető tagja.

11 Ezenkívül az Ottakringer anyavállalata és uralkodó tagja az osztrák Getränke Holding AG. Az utóbbi hozzávetőlegesen 81%-os arányban a Wenckheim-család (kb. 65%) és a Menz-család (kb. 16%) tulajdonában áll. Az Ottakringer alapszabálya szerint a két igazgatósági tag, azaz C. Wenckheim és S. Menz szavazatainak egyenlősége esetén az igazgatóság elnökének, tehát S. Menznek a szavazata dönt.

12 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint az Innstadt társult vállalkozásként szerepel az Ottakringernek az International Financial Reporting Standards (IFRS) szerinti összevont (konszolidált) éves beszámolójában, valamint az osztrák kereskedelmi törvénykönyv szerinti éves beszámolójában is, ahol a Glückauf az Innstadt 48%-os részesedésével kerül kimutatásra.

13 Kétségtelen, hogy a vitás időszakban sem az Innstadt, sem az Ottakringer – amely társaságok együttes éves termelése nem vitatott módon meghaladta a 200 000 hektoliter sört – nem lépett fel a piacon a Glückauffal közösen. Az említett sörfőzdék között nem került sor áregyeztetésre, nem jöttek létre licenciaszerződések vagy nyereségátadási szerződések. Ugyanígy vitathatatlanul eltérő vevőkörrel és eltérő italválasztékkal, eltérő regionális piacokon voltak jelen. A fenti társaságok esetében közös hirdetési kampányokra sem került sor.

14 A Hauptzollamt a Glückaufot először az Innstadttól, valamint az Ottakringertől független sörfőzdének minősítette, és a BierStG 2. cikke (2) bekezdésének megfelelően a sörre vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértéket alkalmazta rá. Mindazonáltal, miután tudomást szerzett arról, hogy a Menz társaság 2001 óta a Glückauf 3%-os üzletrészével rendelkezik, a Hauptzollamt úgy vélte, hogy az utóbbi gazdasági

szempontból az Ottakringertől függött, és adókötelezettséget módosító értesítésében követelte a kedvezményes jövedékiadó-mérték alapján fizetett összeg és az általános adómérték alapján megállapított jövedéki adó összege közötti különbözetet.

15 Sikertelen kifogását követően a Glückauf keresetet indított a fenti adókötelezettséget módosító értesítés ellen a Thüringer Finanzgericht előtt. Arra hivatkozott, hogy a gazdasági függetlenség ismérvét a 92/83 irányelv által követett célra és a piacon jelen lévő érintett vállalkozások magatartására tekintettel kell értelmezni. A gazdasági függőség ugyanis a jelen esetben csak akkor állapítható meg, ha harmadik fél közös részesedése révén összekapcsolt vállalkozások a piacon azt a benyomást keltik, és úgy járnak el, mintha egy vállalkozást alkotnának.

16 A Thüringer Finanzgericht arra a kérdésre kíván választ kapni, hogy a BierStG 2. cikkének (3) bekezdésében említett kedvezményes jövedékiadó-mérték alkalmazásának a Hauptzollamt általi elutasítása összeegyeztethető-e a 92/83 irányelv 4. cikkével. E bíróság szerint a Glückauf egyik tulajdonosa sem rendelkezik közvetlenül e társaság szavazati jogainak többségével, és szerződéses rendelkezések alapján nem képes arra döntő befolyást gyakorolni. A Hauptzollamt által állított, vélt függőség csak harmadik fél részvétele révén valósul meg, így a jelen esetben kizárólag a gazdasági függőség kérdéses.

17 A kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a fenti kritérium sérül-e, ha közvetlen részesedéshez nem kötődő személyi jellegű kapcsolat teszi lehetővé harmadik személy részvételét a sörfőzdét érintő döntéshozatalban. E vonatkozásban jelzi, hogy nem lehet elegendő a függetlenség fogalmának olyan értelmezése, amely kizárólag a sörfőzdék piaci magatartásának elemzésére szorítkozik. Mivel a kérdést előterjesztő bíróság szerint a különböző sörfőzdék közötti függőségi kapcsolatok nem csupán gazdasági, hanem jogi struktúrák eredményei is lehetnek, meg kell vizsgálni a jogi függetlenség és a gazdasági függetlenség ismérvének együttes hatását.

18 A fenti körülmények között a Thüringer Finanzgericht az eljárás felfüggesztéséről határozott, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a […] 92/83/EGK tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti, a kedvezményes adómértékek alkalmazásához előírt jogi és gazdasági függetlenség ismérvét az irányelv preambulumbekezdéseire tekintettel, hogy az egyébként jogilag független sörfőzdék közötti gazdasági függőséget csak akkor kell feltételezni, ha az érintett sörfőzdék a piacon nem tudnak egymás befolyásától mentesen, versenytársakként fellépni, vagy a függetlenség kritériumának való meg nem feleléshez elegendő már maga a sörfőzdék üzleti tevékenységének befolyásolására való tényleges lehetőség?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

19 Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a sörre vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mérték alkalmazása esetén a 92/83 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében szereplő feltételt – amely szerint a sörfőzdének jogi és gazdasági szempontból függetlennek kell lennie minden más sörfőzdétől – úgy kell-e értelmezni, hogy a jogi szempontból egymástól független sörfőzdék közötti gazdasági függetlenség ismérve kizárólag e sörfőzdék piaci magatartására vonatkozik, vagy pedig nem valósul meg, ha valamely személynek ténylegesen lehetősége van befolyást gyakorolni az említett sörfőzdék gazdasági tevékenységére.

20 Az előterjesztett kérdés megválaszolása céljából meg kell vizsgálni a „minden más sörfőzdétől jogi és gazdasági szempontból független” sörfőzde fogalmát a 92/83 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében.

21 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a 92/83 irányelvnek mind a harmadik preambulumbekezdéséből, mind a címéből következik, hogy célja a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében az összes érintett termékre vonatkozó közös fogalommeghatározások megállapítása, továbbá hogy az említett irányelv az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adójának szerkezetét érintő harmonizációs politika keretébe illeszkedik. Az egységes alkalmazás érdekében ezen irányelv fogalmait önállóan kell értelmezni, és az értelmezésnek a szóban forgó rendelkezések szövegén, valamint az említett irányelv által követett célon kell alapulnia (lásd analógia útján a C-389/02. sz. Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft ügyben 2004. április 1-jén hozott ítélet [EBHT 2004., I-3537. o.] 19. pontját és a C-495/04. sz. Smits-Koolhoven-ügyben 2006. március 30-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-3129. o.] 17. pontját).

22 A 92/83 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének megfelelően a tagállamok kedvezményes jövedékiadó-mértékeket alkalmazhatnak az évente 200 000 hektoliter sörnél kevesebb sört előállító független kisüzemi sörfőzdékre, amennyiben e kedvezményes adómértékek nem alacsonyabbak a normál nemzeti jövedékiadó-mérték 50%-ánál.

23 Az említett 4. cikk (2) bekezdése pontosítja, hogy független kisüzemi sörfőzde az, amely jogi és gazdasági szempontból független minden más sörfőzdétől, amely minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használ, és amely nem licencia alapján működik. E rendelkezés azt is tartalmazza, hogy amennyiben két vagy több kisüzemi sörfőzde együttműködik, és az összesített éves termelésük nem haladja meg a 200 000 hektolitert, e sörfőzdék egyetlen különálló, független, kisüzemi sörfőzdeként kezelhetők.

24 A fentiek alapján a 92/83 irányelv 4. cikkének szövegéből az következik, hogy annak a sörfőzdének, amely részesülni kíván a sörre vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-

mérték előnyében, két feltételt kell teljesítenie: egy mennyiségi feltételt a maximális éves sörtermelésével kapcsolatban, és egy minőségi feltételt, amely a minden más sörfőzdétől való függetlenségét érinti.

25 A 92/83 irányelv hetedik és tizenhetedik preambulumbekezdésének megfelelően annak célja a független kisüzemi sörfőzdékben előállított sör vonatkozásában olyan egységes megoldások elfogadása, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy e termékre kedvezményes adómértékeket alkalmazzanak, elkerülve ugyanakkor, hogy e kedvezményes adómértékek a belső piaci verseny torzulását okozzák.

26 Következésképpen a 92/83 irányelv azt kívánja elkerülni, hogy az említett jövedékiadó-kedvezmény előnyét olyan sörfőzdéknek adják meg, amelyek mérete és gyártási kapacitása a belső piaci verseny torzulásának forrása lehet. E feltételek mellett az említett irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott jogi függetlenség és gazdasági függetlenség ismérve azt hivatott biztosítani, hogy a sörfőzdék közötti gazdasági és jogi függőség minden formája a – sörre vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mérték által megtestesített – adókedvezményből való kizáráshoz vezessen.

27 Következésképpen e rendelkezés – a 92/83 irányelv által elérni kívánt célra tekintettel – azt követeli meg, hogy azon kisüzemi sörfőzdék, amelyek éves sörtermelése nem éri el a 200 000 hektolitert, valóban függetlenek legyenek minden más sörfőzdétől úgy jogi és gazdasági szerkezetük vonatkozásában, mint termelési szerkezetük tekintetében azáltal, hogy minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használnak, és nem licencia alapján termelnek.

28 A fenti összefüggésben a 92/83 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében vett, „minden más sörfőzdétől jogi és gazdasági szempontból független” sörfőzde fogalma maga után vonja annak vizsgálatát, hogy az érintett sörfőzdék között fennáll-e olyan jogi függőségi kapcsolat – többek között azok ügyvezetése vagy a társasági részesedésekkel vagy szavazati jogokkal való rendelkezés szintjén –, illetve olyan

gazdasági függőségi kapcsolat, amely hatással van az említett sörfőzdék azon képességére, hogy önálló kereskedelmi döntéseket hozzanak.

29 Hozzá kell tenni, hogy a függetlenség ismérvének célja annak biztosítása, hogy az említett kedvezményes jövedékiadó-mérték valóban azon sörfőzdéknek jelentsen előnyt, amelyeknek a mérete számukra hátrányt jelent, és ne azoknak, amelyek valamely csoporthoz tartoznak. E feltételek mellett annak érdekében, hogy a 92/83 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése kizárólag a ténylegesen jogi és gazdasági szempontból független sörfőzdék esetében legyen alkalmazható, ügyelni kell arra, hogy a függetlenség feltételét ne kerüljék meg tisztán formai indokokkal, többek között az olyan különböző, egymástól állítólagosan független kisüzemi sörfőzdék közötti jogi konstrukciókhoz folyamodva, amelyek a valóságban olyan gazdasági csoportot alkotnak, amelyeknek a termelése meghaladja a 92/83 irányelv 4. cikkében rögzített mértéket (lásd analógia útján a C-91/01. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-4355. o.] 50. pontját).

30 Az alapügyben a tagállami bíróság abból az előfeltevésből indul ki, hogy a Glückauf jogilag független minden más sörfőzdétől, többek között az Innstadttól, az Ottakringertől és a Menztől. Kérdése arra irányul, hogy a gazdasági függetlenség ismérvének értékelése kizárólag az érintett sörfőzdék tényleges piaci magatartásán alapul, vagy ellenkezőleg, az a körülmény, hogy egyazon személy képes az említett sörfőzdék gazdasági tevékenységének befolyásolására, elegendő e gazdasági jellegű követelmény megsértésének megállapításához.

31 E vonatkozásban a 92/83 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében vett „gazdasági függetlenség” fogalma – a jelen ítélet 28. pontjából kitűnően és a Bizottság írásbeli észrevételeiben kiemelteknek megfelelően – az érintett sörfőzde önálló kereskedelmi döntések meghozatalára való képességére utal.

32 Az alapügyben a kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy S. Menz – aki az Ottaktingernél és a Menznél egyaránt vezető tisztséget tölt be – képes az Innstadt, az Ottakringer és a Menz révén befolyást gyakorolni a Glückauf kereskedelmi

politikájára. E bíróság szerint ugyanis figyelembe véve az említett különböző sörfőzdékben fennálló részesedések szerkezetét, valamint a szavazati jogok tekintetében Ottakringernél alkalmazott rendszert, S. Menznek, bár nem rendelkezik közvetlen részesedéssel a Glückauf törzstőkéjében, ténylegesen lehetősége van arra, hogy befolyást gyakoroljon az utóbbi társaság kereskedelmi tevékenységére, és közelítheti egymáshoz az utóbbi, valamint az Innstadt és az Ottakringer érdekeit és döntéshozatalát.

33 Az alapügyben felmerülthöz hasonló helyzet, amelynek jellemzője, hogy különböző sörfőzdék között a részesedések és a szavazati jogok tekintetében strukturális kapcsolatok állnak fenn, és amely ahhoz vezet, hogy egyazon, az érintett sörfőzdék közül többnél vezető tisztséget betöltő személy – a tanúsított magatartásától függetlenül – képes befolyást gyakorolni e sörfőzdék kereskedelmi döntéseinek meghozatalára, kizárja, hogy e sörfőzdéket a 92/83 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében gazdasági szempontból egymástól függetlennek lehessen tekinteni.

34 A fenti összefüggésben, tekintettel arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott adatok alapján az Innstadt és az Ottakringer évente több, mint 200 000 hektoliter sört állít elő, a sörre vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mérték előnyének a Glückauf részére történő megadása következtében figyelmen kívül maradna az említett irányelv 4. cikke (1) bekezdésében szereplő, az évente termelt sörmennyiségre vonatkozó feltétel.

35 Rátérve az érintett sörfőzdék piaci magatartásának a gazdasági függetlenségük meghatározására gyakorolt esetleges hatására, egyrészről azt is meg kell említeni, hogy a 92/83 irányelv (4) cikkének (2) bekezdése anélkül utal a sörfőzdék jogi és gazdasági szerkezetére, hogy kifejezetten hivatkozna azok piaci magatartására. Másrészről, ahogyan arra a Bizottság is utal, az alapügyben érintett sörfőzdék eltérő piacokon, eltérő áruválasztékkal való jelenléte nem enged arra következtetni, hogy az említett sörfőzdék egymástól gazdasági szempontból függetlenek lennének, e körülmény ugyanis – éppen ellenkezőleg – olyan csoportszinten elhatározott szándékos stratégia megnyilvánulása is lehet, amelynek célja a csoporton belüli verseny elkerülése vagy mérséklése.

36 A fentiekre tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 92/83 irányelv 4 cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a helyzet, amely a részesedésekre és a szavazati jogokra tekintettel strukturális kapcsolatokkal jellemezhető, és arra vezet, hogy a több érintett sörfőzdében vezető tisztséget betöltő egyazon személy – a tanúsított magatartásától függetlenül – képes befolyást gyakorolni azok kereskedelmi döntéseinek meghozatalára, kizárja, hogy e sörfőzdéket gazdasági szempontból egymástól függetlennek lehessen tekinteni.

A költségekről

37 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 1-jei 92/83/EGK tanácsi irányelv 4. cikke (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a helyzet, amely a részesedésekre és a szavazati jogokra tekintettel strukturális kapcsolatokkal jellemezhető, és arra vezet, hogy több érintett sörfőzdében vezető tisztséget betöltő egyazon személy – a tanúsított magatartásától függetlenül – képes befolyást gyakorolni azok kereskedelmi döntéseinek meghozatalára, kizárja, hogy e sörfőzdéket gazdasági szempontból egymástól függetlennek lehessen tekinteni.

Aláírások